

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברנו המתים -
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"

יצחק רבין.

ציפורה (פירי) ינאי (ברויר)

Zipporah (Piri) Yannai (Breuer)

תרע"ה-תש"ח, 1914-1948

החקר של דורון לייטנר
יוני 2023

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

אתר יזכור

- חסרה תמונת פניה

- מקום תאריך לידה מלא

בדרך דומה מתוך שאיפה להסיר את עול הכיבוש. אותה עת שכנה מפקדת "ההגנה" ברחוב עובדיה שבשכונת כרם-אברהם בירושלים. פירי וחברותיה עברו במקום טקס השבעה לארגון "ההגנה" ול"משמר העם". לאחר מכן החלה פירי משמשת כגייסת נשים נוספות לארגון.

בעת מלחמת-העצמאות היתה פירי, כמו כל האוכלוסיה האזרחית, חלק מהקרבות שהתחוללו בירושלים והפיגיה אומץ לב תוך שהיא מחרפת נפשה להשגת מים ומזון לתושבי שכונת כרם אברהם, ומקריבה את חייה למען הערכים עליהם גדלה ובהם האמינה.

ביום ב' בסיוון תש"ח (9.6.1948), בעיצומה של מלחמת-העצמאות, נפלה פירי בעת מילוי תפקידה בהפגזה ירדנית על שכונת כרם אברהם בירושלים. בהתקפה שערך הלגיון הערבי על העיר במהלך אותו סוף שבוע נפגעו שני בניינים ונמנו אבידות נוספות בנפש. פירי נטמנה בהר-המנוחות. הותירה בעל צעיר, בן - גיורא ובת - תירצה.

בקטע עיתונות מאותה התקופה הובא סיפורה של פירי תחת הכותרת: "פירי (ציפורה) נסתלקה - והרחוב לבש קדרות." הכתבה מתארת את שאירע באלו המילים: "באחד הימים של תמוז אשתקד, כשציון הפגזה בזעם אכזרי על-ידי ערציה המדבר למיניהם, נזרקה פצצת פוספור לרחוב צפניה. הבית נפגע, ועלה בלהבות אש. הגברת ציפורה ינאי - רעייתו של מפקד 'משמר העם' - חשה לעזרת הדיירים. אותו רגע הופגז המקום בשנית. גוש פלדה פגע באישה הרכה והענוגה והכריע אותה. תמה טהורה וזכה עלתה למרום... תדהמה אחזה מיד את כל דרי השכונה ועלטה ירדה על בית אלכסנדר ינאי... כולם הכירו את גברת פירי, שבאה לשכונתנו ממרומי הכרמל. היא התאקלמה יפה באווירת 'כרם אברהם' והפכה להיות אחת הדמויות הנאות של תושבי המקום. בכל כוח עלומיה, התמסרה פירי ל'משמר העם', כדי לגייס את כל ידידיה ומכריה ולתת סעד לאוכלוסייה הסובלת ונאנקת מפצעיה הקשים."

	ההגנה
	נפלה ביום ב' בסיוון תש"ח (09.06.1948) בת 34 בנפילה מקום מנוחתה בית העלמין האזרחי גבעת שאול-הר המנוחות
	טוראי ציפורה (פירי) ינאי בת אולגה ויוסף

סיפור חייה

בתם היחידה של אולגה ויוסף לבית ברוייר. נולדה בשנת 1914 בצ'כוסלובקיה. בבית ילדותה נשמה פירי ציונות וגדלה על חלום השיבה לארץ. הוריה חשו אחריות רבה לגורלה וכמי שדגלו בשחרור העם החליטו לזנוח את עיסוקיהם בגולה (אביה של פירי היה פרופסור נודע להידרולוגיה) ועלו עמה ארצה.

באותם ימים היתה תל-אביב פרוור קטן של יפו, מדרכות לא נראו ורגליה של פירי טבעו בין חולות הים. נתאי החיים היו קשים ודרשו כושר, עמידות וגמישות רבה. פירי והוריה קיבלו באהבה את ייסורי המולדת. לאחר תקופה מסוימת עזבו את תל-אביב ועברו לחיפה. אביה של פירי נתמנה לפרופסור בטכניון בחיפה ופעל שם כחצי יובל שנים. פירי למדה בבית-הספר הריאלי והתגלתה כתלמידה חרוצה. כשסיימה את לימודיה המשיכה לאוניברסיטה כדי להשלים את תורתה ולמדה אצל הפרופסור הנודע יוסף קלזנר.

רצה הנורל ופירי גנשה במהנדס צעיר, אלכסנדר ינאי שמו, שכמוה קיבל גם הוא חינוך עברי שלם. בני הזוג הפכו לחברי נפש ומימשו את אהבתם בהינשאם זה לזה. עם הזמן נתמנה אלכסנדר לתפקיד מפקד ב"משמר העם" של ארגון "ההגנה". לזוג הצעיר נולדו בן ובת, אותם גידלה וחינכה פירי במסירות ובאהבה והקדישה את חייה למענם.

פירי זכורה כאישה אהובה, רכה וענוגה, שזכתה לכבוד רב בקרב מכריה. כמי שאהבת האדם והארץ טבועה היתה בדמה קמה בה החלטה נחושה לתרום את חלקה למאמץ הקולקטיבי. וכך, בימים של טרם קום המדינה ובעקבות בעלה, התגייסה פירי ל"משמר העם" וחברה לעוד כשלושת אלפים נשים שהלכו

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

מקום הקבורה

ירושלים - הר המנוחות
גוש ח, חלקה ב, שורה 99999,
מקום 33מ

מתוך אתר Gravez

פ"נ
פירי ינאי
לבית ברויר

נפלה במצור ירושלים
ב' סיון תש"ח

אנדרטה לנופלים
מבית הספר הריאלי
העברי חיפה

אנדרטה לבני הר
הכרמל שנפלו במלחמת
העצמאות חיפה

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

ילדותה

Pozsony בשנת 1914

לאחר מלחמת העולם הראשונה סופחה לצ'כוסלובקיה, למרות התנגדות רוב האוכלוסייה, שהייתה ממוצא הונגרי וגרמני בעיקר. העיר הפכה במהרה למושב המוסדות הפוליטיים של סלובקיה ובמרץ 1919 שמה שונה רשמית לברטיסלאבה התמונה מתוך [ויקיפדיה](#)

ציפורה- פירושקה (פירי) בתם של אולגה ויוסף ברויר.

נולדה ביום כ"ט בחשוון תרע"ה , 18.11.1914 ב Bratislava (**Pozsony**) שבצ'כוסלובקיה.

בבית ילדותה נשמה פירי ציונות וגדלה על חלום השיבה לארץ. לפירי היה אח נוסף שנפטר טרם עת. הוריה חשו אחריות רבה לגורלה וכמי שדגלו בשחרור העם החליטו לזנוח את עיסוקיהם בגולה (אביה של פירי היה פרופסור נודע להידרולוגיה) ועלו עמה ארצה.

Name	Date of Birth	Father	Town Registered / Record#	Town Born	Comments	Source (Film/Item)	
	Sex	Mother	Jaras			Megy	Image#
BREUER, Piroška	18-Nov-1914	Jozsef	Pozsony/36-13	Pozsony		LDS 2442338, Item 1	
	F	ENGEL Olga	Local Govt				
			Pozsony				

פירושקה פירי מתוך JewishGen

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

ילדותה בארץ- תל אביב

בשנת 1921 עלתה משפחת ברויר ארצה באותם ימים היתה תל-אביב פרוור קטן של יפן, מדרכות לא נראו ורגליה של פירי טבעו בין חולות הים. תנאי החיים היו קשים ודרשו כושר, עמידות וגמישות רבה. פירי והוריה קיבלו באהבה את ייסורי המולדת. (מתוך אתר יזכור)

תל אביב 1925

Yosef Broir	יוסף ברויר
Address (Hebrew):	אלנבי
Locality:	Tel Aviv
Locality (Hebrew):	תל אביב
Language of Record:	Hebrew
Year of the Record:	1925

Olga Broir	אולגה ברויר
Address (Hebrew):	אלנבי
Locality:	Tel Aviv
Locality (Hebrew):	תל אביב
Language of Record:	Hebrew
Year of the Record:	1925

שמותיהם של משפחת ברויר ברישום בוחר תל אביב לאסיפת נבחרים 1925

מתוך IGRA

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

ילדותה בארץ - חיפה

לאחר תקופה מסוימת עזבו את תל-אביב ועברו לחיפה.
אביה של פירי נתמנה לפרופסור בטכניון בחיפה ופעל שם כחצי יובל שנים.

אזור עמ' 4 - הר הכרמל
(בגורים בגילם מ-20 שנה ומעלה)

שם האב	שם האם	שם האב	שם האם	שם האב	שם האם	שם האב	שם האם
1182	יעקב	גולדברג	קדושה	371	יעקב	בריר	משה
1183	אריה	גולדברג	סרפינה	372	בנימין	ברכה	אמיל
1184	שלמה	גולדברג	צבי	373	לוי	ברכה	אמיל
1185	איון	גולדברג	ארוון	374	ברנהרד	ברל	אוסקר
1186	הרי	גולדברג	מרגרטה ד"ר	375	ברנהרד	ברל	אנוולד
1187	משה	גולדברג	ברטה	376	ברנהרד	ברל	זיגפריד ד"ר
1188	משה	גולדברג	הסה ד"ר	377	אלפרד	ברל	קלה
1189	חיים	גולדברג	יעקב	378	יעקב	ברל	רוזה
1190	יוסף	גולדברג	קדושה	379	יצחק	ברלוביץ	פרידריך
1191	אודולף	גולדברג	אוסקר	380	דוד	ברלוביץ	צביה
1192	יעקב	גולדברג	אידה	381	יעקב	ברמן	חיים
1193	אשר	גולדברג	הסל	382	הסל	ברמן	רבקה
1194	אשר	גולדברג	אריקה	383	אליעזר	ברנבלום	יוסף
1195	אשר	גולדברג	ברטה	384	פנחס	ברנבלום	שושנה
1196	אשר	גולדברג	אורה	385	לואיס	ברנדט	רוזה
1197	אשר	גולדברג	מתתיהו	386	סימון	ברנדט	ריכרד
1198	נח	גולדברג	רחל	387	אברהם	ברנדט	הס ד"ר
1199	אבא	גולדברג	שושנה	388	ליאו	ברנדט	הנה
1200	אבא	גולדברג	אריה	389	סלומון	ברנדט	סתר
1201	זיגמונד	גולדברג	אמיל	390	רפאל	ברנדט	סתר
1202	אלפרד	גולדברג	גרטה	391	אברהם	ברנדט	יוקאל
1203	אלפרד	גולדברג	רוזה	392	שבת	ברנדט	לוצי
1204	אמיל	גולדברג	טרודה	393	בנימין	חיה	ברנדט
1205	אמיל	גולדברג	טרודה	394	חיים	ברנדט	משה

ברויר אולגה
ברויר יוסף פרופ.

340 אנגל
341 צבי

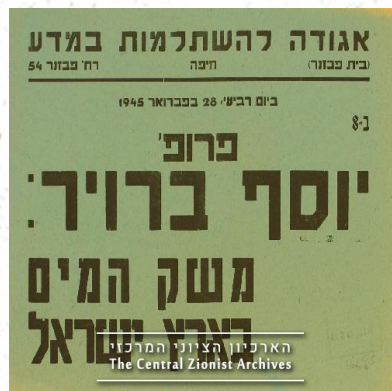

פירי בת 12, תלמידה בבית הספר הריאלי בחיפה, עם הוריה, אולגה ופרופ' יוסף ברויר, 1926

יוסף ברור, אביה של פירי 1882-1962

יוסף ברור
מתוך אנציקלופדיה לחלוצי הישוב ובניו

הרצאה של **יוסף ברור**
על משק המים בישראל 1945
מתוך הארכיון הציוני המרכזי

נולד בי"ח אדר תרמ"ב (9.3.1882) בקומארום שבהונגריה וכיום קומארנו שבצ'כוסלובקיה). לאביו אהרן צבי ולאמו פראדל לאה בת אהרון חיים ויינברגר.

למד סמינר לרבנים בבודאפשט, למד בפוליטכניון הבודאפשטי, שנודע בזמן ההוא כאחד מהמשובחים במרכז-אירופה, והוסמך למהנדס. עבד כמהנדס עצמאי וכקבלן בהונגריה ואח"כ בצ'כוסלובקיה בייבוש ביצות, ניצול מי-שופכין להשקאה, הספקת-מים ועוד עבודות מים ובניה. ב-1912 נשא לאשה את אולגה בת אברהם אנגל.

ב-1921 עלה ארצה ועסק בתכנון ייבוש ביצות, הספקת-מים, השקאה, ביוב

ובשנות 1922-1923 היה יו"ר אגודת המהנדסים והאדריכלים בארץ. בתרפ"ז נתמנה למרצה להידרוליקה ועבודות הידרוליות בטכניון בחיפה. בשנים תר"צ-צ"א היה מנהל הטכניון. בתרצ"ט הועלה לדרגת פרופסור והיה דקן המחלקה למהנדסות בנאית.

פרסם מאמרים בשאלות ייבוש ביצות, הספקת-מים, ביוב וגידול דגים בכתבי עת שונים.

מקור: אנציקלופדיה לחלוצי הישוב ובניו

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

הספד על פרופ' יוסף ברויר

ידיעות הטכניון 1, חש"ג, ספטמבר 1962

פרופ' יוסף ברויר איננו

ביום ג' י"ב אלול תשכ"ב 11 בספטמבר 1962 הניח שאמנו פרופ' אריזסוס יוסף ברויר ז"ל בן 80.

הנחה נענה עם ראשוני המורים בטכניון וזהו בריסמטא נודע בשדה ההנדסאותיק. פרופ' ברויר ז"ל נולד בחוגגותיו. קבל עם שמו מטרותיו וישים את חוק לימודיו בבית הורדס ורובים בבודסט.

עם כבלת המסיבות התמסר ללימודים חילוי נים. נכנס לאוניברסיטה ובשנת 1905 הוכתר במאר אינגני-ר. עד 1921 שנת עלייתו ארצה. מדר ובנה דרכים ומסילות ברזל.

עם עלייתו ארצה החל לעבוד כמתמטיק ועסק בקביק בבודות ייבוטו. אספקת מים והסקאת במחנות לגזעי נטריות.

בשנת 1926 הועסק למסל האקדמי של המסל וזון השמס במרמה לעבודות ההנדסאותיות במסל בשנים 1929-1938 ממן כמנהל המוסד. בשנת 1938 הוכתר בתאר, פרופסור. במסך שנות עבודתו בטכניון שמש המפקידים אקדמיים רובם כגון זקון החלקיק לכנות. היה נעצק התמסרים וזון תעודת רבנות הירושלים יחד את המעבדה ההנדסאותית ואף עמר בראשית. פרסם מאמרים רבים בתחנות המפעלות ובקביק בבניות הספקת המים. הספקת. טיוב התקנת וכו'.

בשנת 1944, לאחר 28 שנות הוראה בבתי המכונים וצפ לנסיה. בעסק שנות מונחה אלה המסיד זון של מתמטיקס העוסקים בכל רחבי הארץ בכל שטחי הטכניק ומוחד בשמטת החיי דרושטני.

גם לאחר פרישתו התסקירו בטכניון המסיד פרופ' ברויר בפעילותו כמנהל בשדה הנדסי ראוויק. ועמו נעצק גם בקביק עם הבנית המים תאריות. הוא היה שותף במסדר יעקב פרסי והיה פעיל עד ימיו האחרונים.

כמות הוריקת לעפל חיו החלוצי והמדעי של פרופ' ברויר הנעיקה זו עזרות ויהיה בשנה שעררת אורחות כבוד של העיר.

פרופ' ברויר הנח אשת ושני נכרים. אשר אחרי מותו. גיורא יואי, טיים לארנות את חוק לימודיו בטכניון כמתמטיקס ההנדסאותיק. חלונתו שחיות אבידה כבוד. וכינונו יושיק ויהיה אמנו לעד.

דברי פרופ' ש. אריזסאי ליד קברו של פרופ' ברויר ז"ל

לא אדבר כאן על פרופ' ברויר המתנודס המור רה התנודס אדבר כאן על ברויר האדם.

יוסף ברויר היה אדם אדם וחברה. הוא היה מעורב עם הבניות בשמטתם שמת ובמבולותיהם השתתף. הוא לא פרש מן העיבור ויהיה פעיל באירנותו עולים ובאירנות הנדסיים ומדעיים. יהיה לחבריו היה נמצא והצמיח במנינתו ובשמטתו. הוא איש חברה והממטת. שהגיע לעמדות המבנות ביותר בטכניון. נתן חסו שיות בחבריו הפרופסורים עד אחריו עובדי הנגיון. הוא היה טוב לנגיון עזרה. גם אם הדבר גרם לו קצ נזכר וזה התנודס על כך.

וישדר ומסלו הישר עשיתו כבוד ורשום מכו קש כמסמכיים ביו אדם לחברו.

הוא היה בעל לב יהודי רגיש והם עם כל סלידותיו טעני עקשית. היה חבר הנגט מסור שמנבט עם פרופ' הלפרים העסיים ונתן לתקום את סדנת הנקס של ההנגט מתחת ריעפת שטרנדו בטכניון.

הוא עזר לעינים לחבריו את חובס ארצה והעסיים עזר לנסוס סמלר. שיער יהיה עניניה או מורדס המתיישבות.

הוא היה סופר מסורט ובעל דעות שמרגנות. אי היה סובלני שאין מסרות ויוד סטור וראשוני ההתיישבות והעזרת בקביק.

הוא אדם את שמטתו הרחובה והרחוק וטיפל בהם באמנות. את שני ילדיו שכל, אף נשא את נאכו בדומיה ואמטו האדם מים שחוקת.

בעצמו לא היה סאמט. בנינו האחרונים היה מודל לי חרוביו הטוב. על כל ברויר ליד מוסדתו כאילו חסד מיוחד נעשה לו. בנינו הוא נאי או עוד יותר טוב ונעצק משיות בשכך כל ימי חייו. חלונת אחת לא שמעתי מכונו על אם מכאן ביו. לא אדורים. אם אדור. כי צדוק היה האיש. אחד מלי.

וכמו אדורנו תמיד.

לישמח האבלת אני מוסר תנודטים בשתי. בהם הבירוי לעבורת בחודו ומנויקת. ובסם תני הלת הטכניון וזית הטכניון טול.

שלום לעשרי.

בית הטכניון
א ב ל
על מות
פרופ'
יוסף ברויר

מתאבלים מרה על מות
פרופ' יוסף ברויר
ומשתתפים באבל המשפחה

ארגון מוסמכי הטכניון

על מות
פרופ' יוסף ברויר
א ב ל ה

אגודת הסטודנטים של הטכניון

על מות חברנו היקר
פרופ' יוסף ברויר
א ב ל י מ

ארגון המורים בטכניון

21

"הוא אהב את משפחתו הקרובה והרחוקה וטיפל בהם בנאמנות. את שני ילדיו שכל, אך נשא את כאבו בדומיה ולאשתו הראה פנים שוחקות"

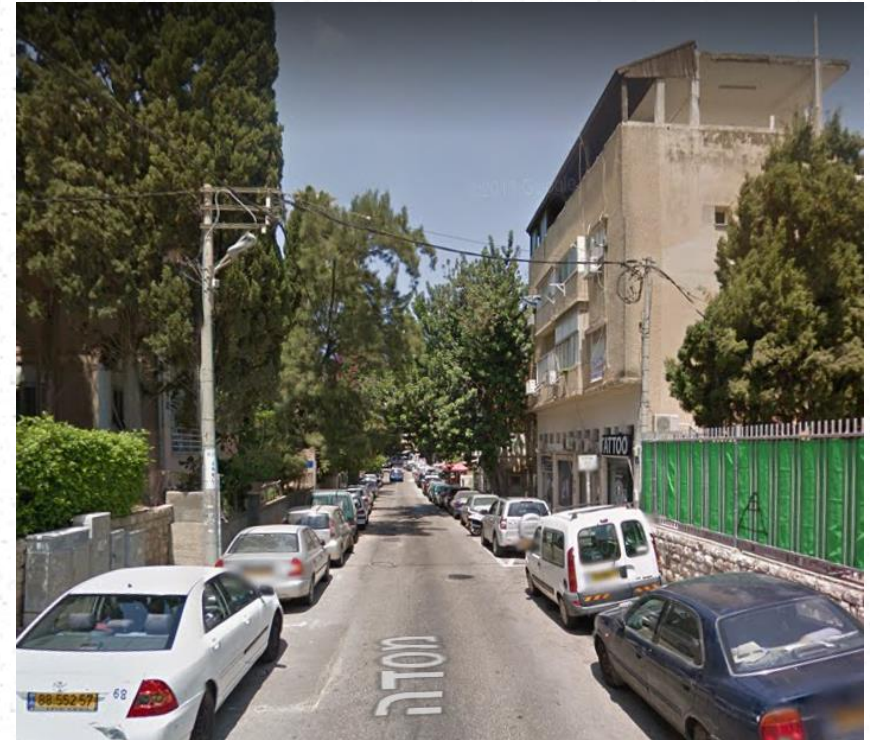
נפטר 19 באפריל 1980

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

ילדותה בארץ - חיפה

לאחר תקופה מסוימת עזבו את תל-אביב ועברו לחיפה. אביה של פירי נתמנה לפרופסור בטכניון בחיפה ופעל שם כחצי יובל שנים.

רחוב מסדה 12 חיפה, מקום מגוריהם בחיפה

40-

ס.ס.	שם המשפחה	השם הפרטי	הכתבת
2295	ברדס	יהודה	ארד אל יהוד ב' חיון מסה
6	ברדסלד	יהודית	הדר רח' ילג ב' החלוצות
7	ברדראן	ליטה	" " " " " "
8	ברדס	מינה	בת גלים ב' אביאד
9		ריזל	" " " " " "
2300	ברדינס	היינס	רח' כרמל ב' הרמן
1	ברדבורניק	דור	" ב' המשפס ב' מושיף
2		אסתר	" " " " " "
3	ברוג	מאיר	נוה טאנן ב' ססרנברג
4	"	שנסנה	" " " " " "
5	ברו	מרס	רח' החר ב' מיסין פרוס
6	"	נפתלי	" " " " " "
7	ברוד	חיים	מצפה רח' מצפה ב' סורץ
8	כחג	תאדור	הר הכרמל ב' ק"ט
9	"	ספידה	" " " " " "
2310	ברודס	אברהם	הדר רח' ברזילי ב' גולדסטיין
1	יוכבד	"	" " " " " "
2	רחל	"	" " " " " "
3	איסר	"	" " " " " "
4	ברנדנר	אליעזר	מפרץ ק' עין המפרץ
5	ברודסקי	זאב	קרית חיים רח' ג 124
6	"	אסתר	" " " " " "
7	ברודר	נחם	רח' ההדס ב' שיק יונס
8	"	ישראל	" אבפורטה ב' מויסוון
9	"	"	" " " " " "
2320	ברוסמן	אברהם	חוריי ב' אליס בנר
1	ברוידה	בתיה	בת גלים ב' קבוץ צבי ליטה
2	"	שלמה	נחלה רח' הרצל 70
3	"	אפרים	" " " " " "
4	"	ברינה	" " " " " "
5	ברוידו	הרטה	הדר רח' ארלזורוב 47
6	"	אדולף	" " " " " "
7	ברודץ	יוסף	" בן יוסף ב' סמידס
8	ברויס	שרה	" החלוצ' ילג ב' צרפראסי
9	"	משה	" " " " " "
2330	"	מאיר	" " " " " "
1	"	מרסיה	" " " " " "
2	"	אביגדור	" " " " " "
3	"	ברוך	" " " " " "
4	ברויסמן	גדליה	רח' יוסף 41
5	ברון	גינה	" " " " " "
6	"	רבקה	מפרץ עיר גנים ב' פרסי
7	"	ארוי	" " " " " "
8	ברויר	יוסף	מצפה רח' מסדה 12
9	"	אולגה	" " " " " "
2340	"	צפורה	הדר רח' יוסף 6
1	"	יעקב	" " " " " "
2	"	מלכה	" " " " " "

ברויר	יוסף	מצפה רח' מסדה 12
"	אולגה	" " " "
"	צפורה	" " " "

234

משפחת ברוריר ברישום אוכלוסין בחיפה. מתוך IGRA

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

ילדותה בארץ - חיפה

פירי למדה בבית-הספר הריאלי במחזור י"ג (תרצ"ב, 1932) והתגלתה כתלמידה חרוצה.

חברה מבית הספר הריאלי בחיפה בו למדה סיפרה עליה:

פירי הייתה ילדה, נערה ואישה שכמותה מעטות עלי אדמות. אמיתית וכנה, פשוטת הליכות וצנועה, חמה וטובה ועדינת נפש.

נכונותה לעזור לזולת לא ידעה גבול. רצתה חברה ללמוד נגינה בפסנתר וידה

לא השיגה לרכוש פסנתר, פירי העמידה את שלה לרשותה. נדחתה נערה על ידי חברותיה, פירי הגנה עליה, עזרה לה בכסף, בתשומת לב, והביעה לה ידידות, וכל זאת בצנעה.

אביה, פרופ' ברויאר ז"ל ואמה תבל"ח, היו מוכנים להעניק לבתם היחידה (אחיה יחיד נפטר בגיל רך ממחלה) מכל טוב. אך פירי הסתפקה במועט שבמועט. לבושה היה צנוע וצרכיה היו מועטים.

רק בהענקת מתנות ובסיוע לאחרים הייתה פזרנית וידה הייתה פתוחה לרווחה.

ציפורה ינאי (ברויאר) (פירי) זברה לברכה
בת אולנה ויסקי
בוגרת מחזור י"ג (תרצ"ב, 1932)
נולדה ביום כ"ט בחשוון, תרל"ה (18/11/1894) בהונגריה
שידחה במשטר הנאצי, בהגנה
נדרשה בעת מילוי תפקידה במלחמת העצמאות,
ביום ב' בסיוון, תש"ח (9/6/1948)
הובאה למנוחת עולמים בבית העלמין בירושלים
בת, 34 בנובמבר

רשימת בוגרי מחזור יג (1932) – לפי שם בעת סיום הלימודים	
אגרט אברהם	אתן רחל
בהרב יהודה	ברור צפורה
ברוכמן בתיה	ברין זונה
גולדשילד ליאון יהודה	גנסוב נחמה
דוד ארנסט	דונסקי שושנה
ויגודסקי נחום	כתן אליהו
ליפשיץ יחזק	נימץ חיים
נישטדט דוד	סורדן רנה
סטרוביסקי אברהם	פבזני חיים
צ'צקס נחום	שולרפר דבורה
שלוני פנחס	שפירא בנימין
תבורי יצחק	

בית הספר הריאלי מתוך ביתמונה

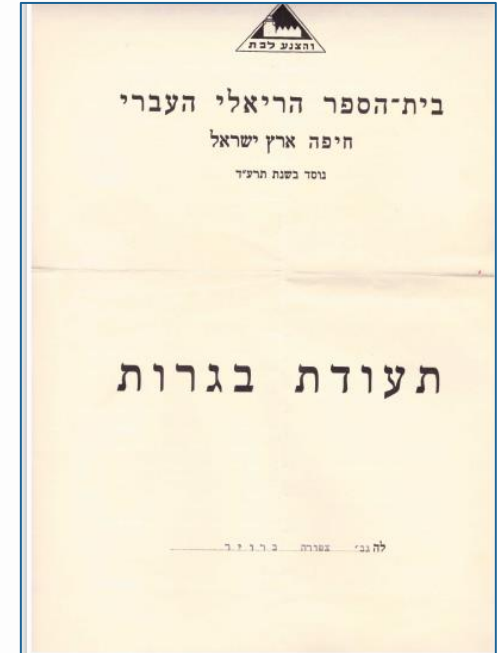
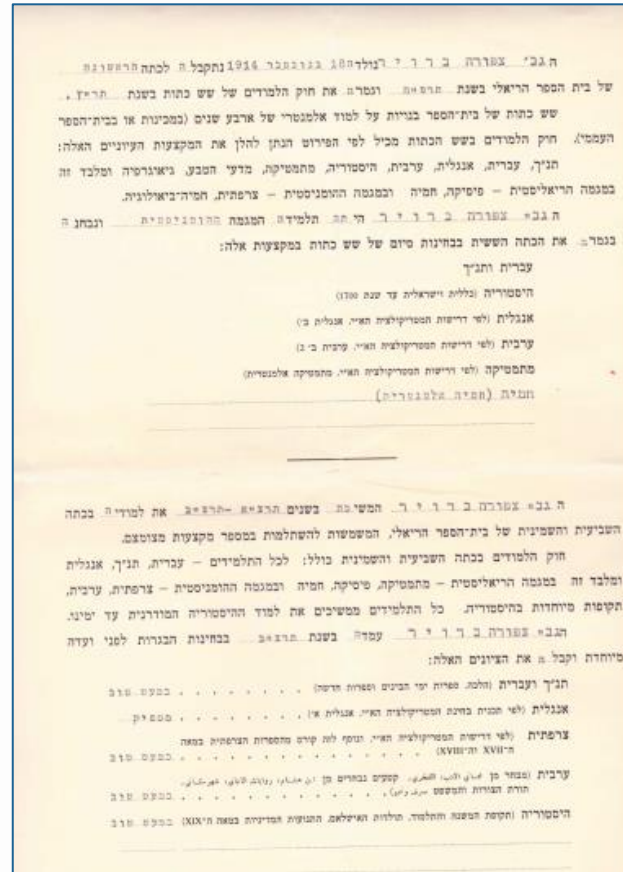
”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

רשימת בוגרי מחזור י"ג (1932) – לפי שם בעת סיום הלימודים	
אגרט אברהם	אתן רחל
בהרב יהודה	בחור צפורה
ברוכמן בתיה	ברן ז'נה
גולדשילד לאון יהודה	גנסוב נחמה
דוד ארסט	דונסקי שושנה
ווגרסקי נחום	כתן אליהו
ליפשיץ יצחק	נימץ חיים
נשטט דוד	סורדין דינה
סטרוביסקי אברהם	פבזנר חיים
צלעק נחום	שלרופר דבורה
שלוני פנחס	שפירא בנימין
תבורי יצחק	

מתוך אתר [בית הספר הריאלי](#)

תעודת הבגרות של פירי מבית הספר הריאלי

פירי למדה בבית-הספר הריאלי במחזור י"ג (תרצ"ב, 1932)

ארכיון האוניברסיטה העברית

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא’)

לימודים בירושלים

עם גמר בית הספר למדה בטכניון, ומשם עברה ללמוד בירושלים. על סמך ציוניה, התקבלה ללא בחינה לאוניברסיטה העברית. באוניברסיטה למדה שפות עתיקות כשהמורה שלה הוא פרופסור יוסף קלאוזנר

פירי עם חברותיה ללימודים. באדיבות בני המשפחה מימין- פרופ' רות עמירן, פירי, דבורה

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

10th May, 1938 THE PALESTINE GAZETTE 553

Old Name		New Name		Nationality	Address
Surname	Other names	Surname	Other names		
Weissel	Amazia	Lebanony	Amazia	Palestinian	Haifa
Weissel	Dina	Lebanony	Dina	Palestinian	Haifa
Weissel	Bilha	Lebanony	Bilha	Palestinian	Haifa
Weissel	Yoav	Lebanony	Yoav	Palestinian	Haifa
Witziinger	Leon	Getter	Leon	Polish	Tel Aviv
vel Getter	Adela	Getter	Adela	Polish	Tel Aviv
Witziinger	Adela	Getter	Dan	Polish	Tel Aviv
vel Getter	Dan	Getter	Dan	Polish	Tel Aviv
Witziinger		W. G. G. G.	Soew	German	Mikve Israel
ver Getter	Willi	Janay	Alexander	Palestinian	Jerusalem
Wolffsohn	Alexander	Janay	Alexander	Palestinian	Jerusalem
Yachnai		Janay	Piroska	Palestinian	Jerusalem
formerly		Janay	Zipora	Palestinian	Jerusalem
Yachnovitch	Piroska	Janay	Piroska	Palestinian	Jerusalem
Yachnai	Zipora	Janay	Zipora	Palestinian	Jerusalem
Yachnovitch		Salinger	Gabriel	Palestinian	Jerusalem
Zalingeras	Gavrielis	Salinger	Ben-Zion	Palestinian	Tel Aviv
	Bencijonas	Alroi	Yehuda	Polish	Tel Aviv
Zylkiewicz	Juda	Alroi	Helene	Polish	Tel Aviv
Zylkiewicz	Helene	Alroi	Yoram	Polish	Tel Aviv
Zylkiewicz	Yoram	Alroi	Yoram	Polish	Tel Aviv

שינוי השם בחודש מאי 1938

מופיעים

אלכסנדר ינאי

פירושקה ינאי

מקור IGRA

נישואיה ומשפחתה - בירושלים

רצה הגורל ופירי פגשה במהנדס צעיר,

אלכסנדר ינאי שמו.

(ינאי לשעבר יכנאי- יכנוביץ)

ביום אחד הפתיעה הנערה התמימה,

הילדותית, כשהודיעה על נישואיה

הקרובים, הראשונה מבין בנות הכיתה.

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

Tzipora Yanai, daughter of Yosef

צפורה ינאי בת יוסף

Relationship (Hebrew):	בת
Address (Hebrew):	בצלאל
Locality:	Jerusalem
Locality (Hebrew):	ירושלים
Age:	24
Language of Record:	Hebrew
Year of the Record:	1942

נישואיה ומשפחתה- בירושלים

ציפורה הייתה מסורה בלב ובנפש לבעלה ולשני ילדיה,
גיורא והבת תרצה וליוותה את צעדיהם.

ציפורה מופיעה בפנקס הבוגרים של כנסת ישראל 1942
לפי פנקס זה בשנת 1942 גרה ברחוב בצלאל. מתוך IGRA

כנסת ישראל - ועד הקהלה העברית לירושלים

שכונה ככס ארבעונים רחוב צפורה מס 36
בית ינאי
4 גוש חלקה דורת מס' מס' החזורים 3 3 130 22

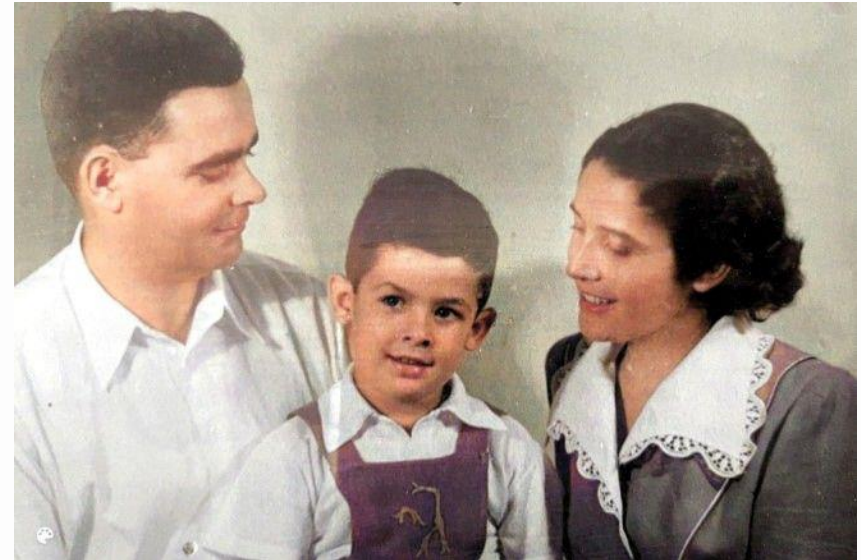
מפקד התושבים היהודים בירושלים תש"ז 10569

שם ראש המשפחה

מספר ברויר	שם המשפחה	השם הפרטי	שם האב	הקבוצה לראש המשפחה	תגיד	הסין	השגב המשפחתי	ארץ הלידה	תאריך לידה	מספר לשם כנסת	מספר בית
1	ינאי	אלכסנדר	יוסף	בצלאל	37	ג	נולד	בולגריה	29	א.י.	
2	ינאי	צביה	יוסף	בצלאל	32	ג	נולד	בולגריה	10		
3	ינאי	יוסיל	אלכסנדר	א	4	ג	נולד	א.י.	9	ב.ינאי	
4	ינאי	מנצ'ה	אלכסנדר	א	3	ג	נולד	א.י.	3	א.י.	
5											
6											
7											
8											
9											
10											

הערות -

תאריך: 19/11/47
חתימת המפקד: יוסף ינאי

קברה של תרצה יניב,
הבת של ציפורה.
הרצליה. אתר billiongrave

קברו של אלכסנדר ינאי,
בעלה של ציפורה.
הרצליה

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא’)

משמר העם היה יחידת מתנדבים שנועדה לשמור על הסדר בערים הגדולות, בהן חיפה, תל אביב, צפת וירושלים.. בחלק מהערים הוקמה היחידה לפני קום המדינה, ובחלק מהם - אחריה. אנשי היחידה היו מעל גיל גיוס, או צעירים שלא גויסו לשורות הצבא מסיבות בריאותיות. הסניפים שפעלו לפני קום המדינה עסקו בעיקר בפעולות הגנה צבאיות ושמירת הסדר בעת הפגזות, ואלו שהוקמו לאחריה היו אמונים על הכנת ציבור למקרה של מתקפה, והפכו ברובם בהמשך לאנשי הג"א (הגנה אזרחית).

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

מתוך אתר יזכור

פירי זכורה כאישה אהובה, רכה וענוגה, שזכתה לכבוד רב בקרב מכריה. כמי שאהבת האדם והארץ טבועה היתה בדמה קמה בה החלטה נחושה לתרום את חלקה למאמץ הקולקטיבי.

וכך, בימים של טרם קום המדינה ובעקבות בעלה, התגייסה פירי ל"משמר העם" וחברה לעוד כשלושת אלפים נשים שהלכו בדרך דומה מתוך שאיפה להסיר את עול הכיבוש.

אותה עת שכנה מפקדת "ההגנה" ברחוב עובדיה שבשכונת כרם-אברהם בירושלים.

פירי וחברותיה עברו במקום טקס השבעה לארגון "ההגנה" ול"משמר העם". לאחר מכן החלה פירי משמשת כגייסת נשים נוספות לארגון.

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

לאחר עזיבת אחרוני הבריטים את הארץ, הצליחו הכוחות הערביים לעצור את זרם המים לירושלים. תקופה זו קרויה המצור על ירושלים.

תוצאת המצור הייתה מחסור הן בתחמושת וציוד לחימה והן במצרכים חיוניים (מזון, מים, דלק לבישול). כתוצאה מהמחסור הוחלט על קיצוב וחולקו פנקסי תלושים, אולם תושבי העיר התקשו להתרגל להקצבה, ועוד פחות מזה לתורים הארוכים שהשתרכו לפני נקודות החלוקה אשר גרמו למהומות בזמן חלוקת מצרכים, בעיקר בעת חלוקת מים.

לשם התמודדות עם סיטואציה זו הוקמה בספטמבר 1947 יחידת מתנדבים לשם שמירת הסדר בעיר, ליחידה התקבלו אנשים מעל גיל גיוס וכאלו שלא התגייסו מסיבות בריאות.

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

אותה שעה הגיעו כוחות-החוד של הצבא המצרי עד פרווריה הדרומיים של ירושלים והסתערו על קיבוץ רמת רחל, שעבר פעמיים מיד ליד. מטוסים מצריים הפציצו את ירושלים בפצצות תבערה והרסו, בין השאר, את בניין מושב-הזקנים בשכונת רוממה, לא הרחק מאתנו. תותחים מצריים הצטרפו אל תותחי עבר-הירדן בהרעשת האוכלוסייה האזרחית: מגבעה הסמוכה למנזר מר-אליאס הרעישו המצרים את ירושלים בפגזים בני 4.2 אינטש. פגזים נפלו על הרבעים היהודיים בקצב של אחד לשתי דקות ואש מקלעים רצופה שוטטה ברחובות העיר. גרטה גת, המטפלת-הפסנתרנית שהדיפה תמיד ריח צמר רטוב וסבון כביסה, הדודה גרטה, שהיתה גוררת אותי עמה לחנויות של בגדי נשים ואבי אהב לחרוז לכבודה חרוזי שטות ("באמת/ אין זה חטא/ קצת עם גרט/ לפלרטט..."), יצאה בוקר אחד אל הגזוזטרה ושם עמדה ותלתה כביסה. כדור של צלף ירדני חדר, כך סיפרו, אל תוך האוזן שלה ויצא דרך העין. **ציפורה ינאי, פירי**, חברתה הביישנית של אמי שגרה ברחוב צפניה, ירדה לרגע להביא מן החצר סמרטוט רצפה ודלי ונהרגה במקום מפגיעה ישירה של פגז.

בסיפור על אהבה וחושך מספר עמוס עוז על אימו רבקה פניה קלחנר מוסמן ועל חברתה הטובה, ציפורה ינאי, פירי

נפילתה

בעת מלחמת-העצמאות, הפגינה פירי אומץ לב תוך שהיא מחרפת נפשה להשגת מים ומזון לתושבי שכונת כרם אברהם, ומקריבה את חייה למען הערכים עליהם גדלה ובהם האמינה. בעלה אלכסנדר היה מפקד משמר העם.

ביום ב' בסיוון תש"ח (9.6.1948), בעיצומה של מלחמת-העצמאות, נפלה פירי בעת מילוי תפקידה בהפגזה ירדנית על שכונת כרם אברהם בירושלים. בהתקפה שערך הלגיון הערבי על העיר במהלך אותו סוף שבוע נפגעו שני בניינים ונמנו אבידות נוספות בנפש. פירי נטמנה בהר-המנוחות. הותירה בעל צעיר,

בן - גיורא ובת - תירצה.

לזכר חברה נאמנה, פירי ינאי

לא על הרהצופים נשתלבו דרכינו. בי חוככי ה"חיים" צעדנו שמונה שנים, כשי ענינים משותפים מקשרים אותנו — חיי מש" פחה וחינוך ילדינו.

טענת, כי ביתך הוא קנה. לא התאזית לצאת ממנו כי אהבת את הבית.

ואכן מיקדש-מעט היה ביתך. קטנה באת מטלובקיה, בת יחידה לאבך הפרופיסור הי ישר באדם ולאמך העדינה. כצבר היית לכל דבר. מלבד שמך הלועזי שפירושו "כיפה אדומה" לא ניכר כך במאוס, שאיך מן הי בנות האמיות, גלויות העין והלב שנתברכה בהן הארץ. בארץ חונכת ממסד עד הטפחות, עד להרהצופים הגעת, ובארץ יסדת ביתך.

למופת היית בשכונה. אכן, דמית מאוד לשמך: "כיפה אדומה". הזכירך כשיצאת את הבית: צוארון לבן עיטור, סינור יפה חגור למתניך, חיוך צמוד לשפתך — והסל ביד. ואיכה זה נישרפת על מוקד אהבת-הבית?

יומיים לפני ההפוגה רצת לכבות את פצצת-התבערה שעל מפתח-דלתך. רצת והכי רעת — על מפתח-הבית שכה אהבת.

מי יתן ומעשה לשם" תאצל רוחך על בית הורגך וילדים, שימשיך הקצב ויהלום הדופק בבית אשר יסדת.

רבקה קלוזנר

הספד שכתבה רבקה פניה קלזנר מוסמן, חברתה הטובה של פירי ואימו של עמוס עוז לאחר מותה

מקור: עיתון "הד המזרח" מתאריך 8.7.49

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

תעודת נישואין של אלכסנדר עם רבקה אוקטובר 1948

(TO BE PREPARED IN QUADRUPPLICATE).

CERTIFICATE OF MARRIAGE. — תעודת נישואין.

No. H **94421**

District **הצפון** מחוז **284/78** תש"ט **הש"ס** Town **חיפה** העיר **חיפה**

Marriage solemnised at **חיפה** (Town) on **29.10.48** 19 **שנת** 19 **לחי' כ"ו** ביום **החופה היתה ב** (עיר)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Name and Surname השם המלא	Age הגיל	Calling משלה היד	Community העדה	Residence מקום מגוריו או מגוריה	Name and Surname of Father and Mother השם המלא של האב והאם	Calling of Father and Mother משלה ידם של האב והאם	Residence Father and Mother מקום מגוריהם של האב והאם	Name and Surname of Witnesses השם המלא של העדים	Calling of Witnesses משלה ידם של העדים
Husband הבעל אלכסנדר ינאי	39	מחנך	עברית	חיפה	יעקב, הלנה	-	תל-אביב	מנחם קרפץ	
Wife האשה רבקה רוסקובסקי	38	פקידה	עברית	חיפה	לוי	-	-	בנציון סגלוביץ	

Certified that the above is a true extract from the Register of Marriage kept at the office of _____ in the town _____ of _____ in the _____ District.

Date **3.11.48** במחוז **חיפה** בעיר **חיפה** התאריך **הרבנות**

הריני מודיע בזה שהתעודה דלעיל היא קטע נכון מפנקס הנישואין שנערך במשרד החתימה **י. כהנא** Signature

GPP. 11488—250 Bks.—21.1.41—1647/S.

מתוך IGRA

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברנו המתים -
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"

יצחק רבין.

שלמה קפלן

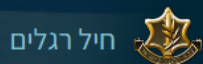
Shlomo Kaplan

תרע"ט-תש"ח, 3.6.1919 - 9.6.1948

החקר של דורון לייטנר
יוני 2023

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

חיל רגלים

נפל ביום ל' בניסן תש"ח (09.05.1948)
בן 29 בנופלו
מקום מנוחתו בית העלמין הצבאי הר הרצל

סגן

שלמה קפלן

בן אהובה וצבי-דוב

הדלקת נר לזכרו

סיפור חייו

הקדשות וזיכרונות

מקום מנוחתו

הנצחה באנדרטאות

דפדוף בסיפורי הנופלים

לפי אב- לפי חצובה נפילה

סיפור חייו

בן אהובה וצבי-דוב, נולד ביום ה' בסיוון תרע"ט (3.6.1919) בעיר ארן, ליטא, ובשנת 1933 עלה לארץ. מיד החל בחיי עבודה ולימוד. ביום היה עובד ובחלק משכרו היה מממן לעצמו שיעורי-ערב ליד הטכניון. בעמל רב רכש לו השכלה תיכונית. היה חבר ה"הגנה" מנעוריו. בשנת 1941 עבר לירושלים. הקים משפחה, חי חיים שקטים ואת פרנסת משפחתו מצא במסחר. את זמנו הפנוי וכל מרצו הקדיש ל"הגנה" - זמן-מה גם ל"מכבי-אש" - והיה מדריך מעולה.

עם פרוץ מלחמת-העצמאות לאחר החלטת עצרת האו"ם ב-29.11.1947 על חלוקת הארץ לשתי מדינות, התגייס מיד, על אף אסונו (מות אישתו), ושימש סגן מפקד פלוגה בירושלים הנצורה, היה שותף לעמידת הגבורה של תושבי שכונת כרם אברהם בזמן היותה נתונה בלי הרף להפגזות האויב. הוא היה בין אלה שבזו לסכנות ורגיל היה לקבל על עצמו כל שליחות קשה לעמדות מרוחקות, כדי לא להטיל פקודה כזאת על זולתו. שלמה ידע לעודד את פקודיו ולרומם את רוחם בהתנהגות למופת. הוא העביר תחמושת לשכונת פאג"י המנותקת, כאשר נודע לו שאזלו שם הכדורים. דאג כאב לפקודיו וחילק להם אוכל והלבשה, אשר הצליח להשיג בעזרת קשריו המרובים, בהעדיפו תמיד את הנצרך ביותר ואת הקרוב לו פחות. ביום ל' בניסן תש"ח (9.5.1948) פגע פגז-תבערה בבית שכנו. הוא קפץ לתוך הבוער על-מנת להחיש עזרה ופגז שני ריסק אותו ואת האישה הפצועה שאמר להצילה. נקבר בשייח' באדר אל. אחרי מותו הוענקה לו דרגת מפקד פלוגה. השאיר אחריו ילדה קטנה שהוא היה מחנכה היחיד.

ביום כ"ח באלול תש"י (10.9.1950) הועבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בהר- הרצל בירושלים.

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

ילדותו

שלמה נולד ברב שבועות, יום ה' בסיוון תרע"ט (3.6.1919)

בעיר ארן (ורינה), ליטא,

החמישי מבין 9 אחים ואחיות.

עלה לארץ ככל הנראה ב- 1935 עם הוריו צבי דב ואהובה לייבא

לבית גודמן ואחיו הצעירים.

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא’)

רשימה כללית של האוכלוסין היהודים בתל-אביב, יפו והשכונות לפי מפקד אלול תרפ"ח.

No.	שם המשפחה	השם הפרטי	שם האב	הגיל	מלאכה או עסק	הכתבת
822	ליפשיץ	מלכה	אברהם מנחם	36	תלמידה	כרם התימנים בית
3	"	חנה	אלימלך	17	"	קרמנופולסקי
4	"	חיה	"	12	"	"
5	"	רבקה	"	10	"	"
6	"	שרה	"	9	"	"
7	"	צפורה	"	7	"	"
8	"	אברהם מנחם	"	5	"	"
9	לנדסמן	מנחם	זאב	23	פועל	שכ"ה הערבים בית
830	"	שושנה	"	20	"	נכ"ן ציון דורני
1	לפידוח	מנחם	"	35	עגלון	צריף אבו מחמד
2	"	טובה	"	30	"	"
3	"	ברוריה	מנחם	9	תלמידה	"
4	"	יעקב	"	8	"	"
5	"	אריה	"	6	"	"
6	"	ברכה	"	8	"	"
7	לשינסקי	אברהם	קצב	35	"	כ.דוד מזרחי
8	"	חיים	יעקב	28	מסגר	ב.ח.דוד טש
9	מרינה	שלמה	אחרן	38	פועל	כ.שלום חס
840	מרטון	יחיה	מחמוד	32	"	צ.אבו הילפי
1	"	צביה	עזוק	32	"	"
2	"	ירוסף	יהודה	7	"	"
3	"	שלום	"	4	"	"
4	"	רחמים	"	1	"	"
5	מ.ד.ר	אחרן	יעקב	40	"	י.נ. יוסף נדף
6	"	יהודה	אחרן	18	"	"
7	"	חמשה	"	14	עוזרה	"
8	"	מרים	"	11	"	"
9	מ.ד.ר	זכריה	יחיה	22	פועל	י.כית אבו חסן
350	מ.ד.ר	ירוסף	זכריה	3	"	"
1	מזחלא	מנחם	מזחלא	50	"	י.שלמה סינדי
2	"	חנה	מנחם	50	"	"
3	"	מנחם	"	19	פועל	"
4	"	שלום	"	17	"	"
5	מזחלא	"	"	19	"	"
6	"	לאה	שלום	18	"	"
7	מוליהי	משה	משה	33	"	"
8	"	מרים	עובדיה	26	"	"

אודות ברוריה קפלן לבית לפידוח, אשתו

מפקד תושבי יפו 1928
מופיעה משפחת לפידוח
מתגוררים בשכונת הערבים
בצריף אבו מחמד:
מנחם(עגלון) וטובה
ברוריה בת 9
יעקב בן 6
אריה נ 3
ברכה בת 9 חודשים

1	לפידוח	מנחם	עגלון	35	צריף אבו מחמד
2	"	טובה	"	30	"
3	"	ברוריה	תלמידה	9	"
4	"	יעקב	"	6	"
5	"	אריה	"	4	"
6	"	ברכה	"	8	"
7	לשינסקי	אברהם	קצב	35	כ.דוד מזרחי
4	"	"	תלמיד	10	"
5	"	"	"	7	"
6	"	"	"	5	"

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

משפחתה של ברוריה לבית לפידות

מספר	שם המשפחה	שם האב	המזב	המסן	גיל עתה	ח.ב.ק.ת
3100	לפידות	נחום	צבי	28	א.כ.י	ס. דוד 80
		רות	ירמיה	29	"	"
	לפידות	אחרי	קנצל	37	"	לבנדה 07
		עסורה	ס.ח	36	"	"
		חיים	זינגל	27	"	א.כ.י. יהודה 155
		עזרי	זנביל	32	"	ר.י. 36
3101		דב	ירמיה	20	"	יהודה חלוי 5
		יעקב	עלי	36	"	"
		דוד	סדאל	30	"	חל.יון 30-69
		נחמה	צבי	24	"	"
		יהודה	זינגל	36	"	א.כ.י. יהודה 155
		עסורה	כנסי	37	"	"
		רחוק	נדליה	27	"	חל.חי 7
		דובא	חיים	24	"	"
		לואי	אליהו	32	"	כרדיצבסקי 15
		עליזה	מרדכי	23	"	"
3110		מאיר	א.כ.י	34	"	הח.מונאים 10
		הודיה	אברהם	28	"	"
		פ.ח	צבי	30	"	ר.י. 42
		נחמה	ירמיה	32	"	"
		ירמיה	מ.ח	34	"	כוגרצוב 72
		חנה	מ.ח	40	"	כ.י. יהודה 22
		גרטל	דודאד	40	"	"
		ס.ח	ירמיה	20	"	כוגרצוב 8
	לפידות	ל.ח	ע.י	27	"	כיאליק 11

מפקד הבוגרים של כנסת ישראל תרצ"ו (1936) igra

מספר	שם המשפחה	שם האב	המזב	המסן	גיל עתה	ח.ב.ק.ת
3115	לפידות	אליעזר	ירמיה	37	"	כילו 11
		חיקה	זמאל	28	"	א.כ.י. כרנחסין 7
		דבורה	יעקב	60	"	כוגרצוב 106
		חנה	צבי	35	"	עין יעקב 11
		יעקב	ישראל	24	"	סד"ר 106
		יעקב	מ.ח	36	"	"
		זחבה	צבי	32	"	עין גנים 11
		ירמיה	ירמיה	65	"	"
		מלכה	ספתי	50	"	דיזנגוף 150
		מאיר	ישראל	29	"	"
		יונה	אלום	26	"	מזאה 63
3116		מ.ח	דוד	38	"	"
		רבקה	אלום	38	"	וד" קק"ל 28
		נחום	ירמיהו	41	"	"
		חיה	א.כ.י.	37	"	נחלת בנימין 149
		למחה	ירמיהו	29	"	"
		לאה	סד"ר	29	"	המכבי 3

מספר	שם המשפחה	שם האב	המזב	המסן	גיל עתה	ח.ב.ק.ת
3117	לפידות	נחום	צבי	30	"	אחד חס"ש
		סופה	ירמיה	37	"	"
	לפידות	נחום	ירמיה	53	"	ירמיה קר"י 30" קנים
		יעקב	צבי	54	"	"
		אריה	נחום	21	"	דיזנגוף 240
		רחוק	יעקב	28	"	"
		יעקב	מ.ח	38	"	חזיר 21
		ירמיה	מ.ח	28	"	"
3118		יעקב	מ.ח	28	"	חלוצים 35
		רבקה	צבי	24	"	פניקס 64
	לפידות	פייסל	חיים	40	"	דוקה 4
	לפידות	ל.ח	יעקב	37	"	"
		מלכה	מרדכי	37	"	רמיה 33
		צבי	חיים	36	"	"
		פ.ח	צבי	32	"	"
		לפידות	אברהם	44	"	אחד חס"ש 07
		ל.ח	ירמיה	36	"	"
		ל.ח	ירמיה	39	"	כילו 11

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

פטירתה של ברוריה

בבית המשפט המהוזי בירושלים
תיק אפוטרופוסות כסי 61/49
בענין מנוי אפוטרופוס על הקטנה
נחומה קפלן, בתם של שלמה קפלן
וברוריה קפלן ז"ל.

המבקש: אהרן קפלן ע"י ב"כ מר צבי
שורק, ו/או מר מיכאל כספי, ו/או ז"ר
ב שרשבסקי, עורכי דין, בנין סנסורה,
רח' בן יהודה, ירושלים.

בתוקף צו מבית המשפט המהוזי ביר
ושלום כחארץ היום הניני מומין בנה
את כל אדם להוכיח בבית המשפט הנ"ל
חוך 10 ימים מיום פרסום מודעה זו,
וליתן טעם, אם יש בידו טעם כל שהוא,
מדוע לא ינתן צו הממנה את המבקש
הנ"ל כאפוטרופוס על הנפש והרכוש של
הקטנה נחומה קפלן, כי בהעדר התנגי
דות כזו יתן בית המשפט צו לפי דאות
צינו.

היום ט"ו באדר תש"ט (17.3.49)
ד"ר פ לוינשטיין
רשם

קברה של ברוריה קפלן ז"ל, בת נחום, אשת שלמה קפלן, נפטרה ח' אייר תש"ו (1946)

תיק אפוטרופוסות
61/49 בענין מנוי
אפוטרופוס על הקטנה
נחומה קפלן, בתם של
שלמה קפלן וברוריה
קפלן ז"ל

"הארץ", ל' בסיון תש"ט, 27 ביוני, 1949

אתר Billiongraves

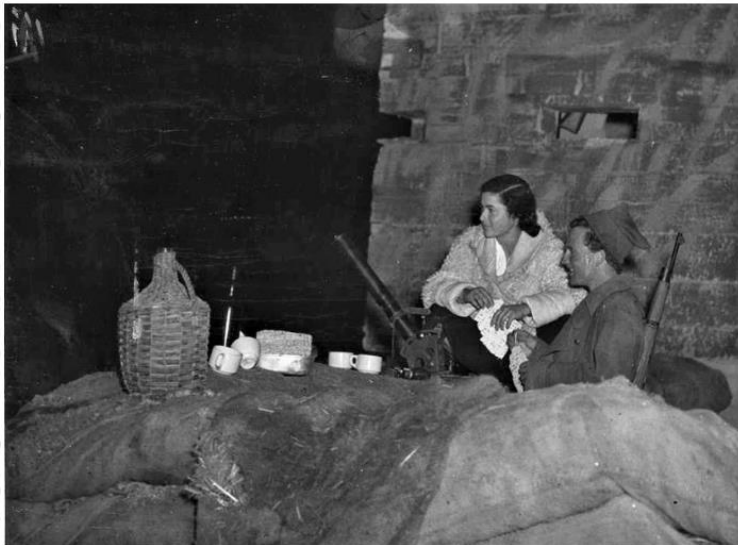
"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

מתוך אתר יזכור

שלמה, שימש סגן מפקד פלוגה בירושלים הנצורה, היה שותף לעמידת הגבורה של תושבי שכונת כרם אברהם בזמן היותה נתונה בלי הרף להפגזות האויב. הוא היה בין אלה שבזו לסכנות ורגיל היה לקבל על עצמו כל שליחות קשה לעמדות מרוחקות, כדי לא להטיל פקודה כזאת על זולתו. שלמה ידע לעודד את פקודיו ולרומם את רוחם בהתנהגות למופת. הוא העביר תחמושת לשכונת פאג"י המנותקת, כאשר נודע לו שאזלו שם הכדורים. דאג כאב לפקודיו וחילק להם אוכל והלבשה, אשר הצליח להשיג בעזרת קשריו המרובים, בהעדיפו תמיד את הנצרך ביותר ואת הקרוב לו פחות.

דוד בן-גוריון חוגג את ליל הסדר יחד עם לוחמי "ההגנה", ירושלים, 23.4.1948. (PHG\1009717)

פסח בעמדת השמירה, 1948. צילום: יוניגרד, אוסף התצלומים של ויצ"ו. (PHWI\1246906)

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא’)

כנסת ישראל - ועד הקהלה העברית ירושלים

גוש חלקה דירה מס' מס' החדרים 2
 שכונה כנרת אברהם רחוב צפניה מס' 72
 בית שביצ'אקו דירת קפלן נחמה

מפקד התושבים היהודים בירושלים תש"ז 10764

שם ראש המשפחה קפלן נחמה

מספר סדורי	שם המשפחה	השם הפרטי	שם האב	הקרבה לראש המשפחה	הגיל	המין	המזכר המשפחתי	ארץ הלידה	כמה זמן בירושלים	באיזה ביים לומר כעת
1	קפלן	נחמה		נא (א.א.)	28	נ.	נשא.	א.א.	10	-
2	קפלן	הרבנית נחמה	נחמה	אשת	4 1/2	נ.	נאקד	א.	4	-
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

הערות -

תאריך 2/3/47 חתימת הפוקד א. א. קפלן

מפקד התושבים היהודיים בירושלים תש"ז מופיע שלמה קפלן וביתו, נחמה. מגורים: צפניה 72, שכונת כרם אברהם מתוך IGRA

שלמה קפלו

שלמה היה סגן מפקד פלוגה, אך בעת הועלה למפקד פלוגה. דברים אלה נאמרו על ידי ארונו של שלמה קפלו בן ה'28, כשהובא לקבורה לפני שנה בשיד באדר.

יפה תואר, הדור בלבשו, אמיד ומסור בכל גימי נפשו לרעיון המלחמה ולאיינטר-סיים של ירושלים הנצורה — כזה היה שלמה, אהוב השכונה כרם אברהם. שמו נהפך לאגדה בשכונה תודות לאומץ לבו. בעת ההפגזה האיומה ביותר היה מהלך ל"עמדות המרוחקות הנתונות בקו האש. לכי ששאלוהו: "למה אתה מסכן נפשך בצורה כזו?" היה משיב: "יודע אני, מה רב הע"ד שמקבלים האנשים בראותם אותי בתור כם, על אף ההפגזה הכבדה". ואכן אהבוהו והעריצוהו. הוא הופיע הראשון בשכונה בלבוש חאקי, שממנו לא נפרד עוד, הוא ההדור והמצוחצת. אם כפו עלינו מלחמה — הרי עלינו לנהלה במלא המרץ והרצי"נות. עלינו ליהפך חיילים לכל דבר. אני כבר התחלתי בזה. החאקי יהיה לבושי מע"תה". והוא נהפך לחייל — למוסת.

בעל אמצעים ובעל קשרים רבים היה. עם התחלת המצוקה בעיר השיג ממקורות שונים צרכי אוכל. הוא לא לקח לעצמו ולא חילקם בין מכיריו וקרובי משפחתו. הוא שלח את הכל לעמדות, ודרש העומד

דים שם יחלקוהו ביניהם חלק כחלק. זכור לחברים המקרה, שבעת סיוריו כי עמדות נתקבלה הודעה מפאג"י, שאולו הי כדורים ויש להעביר לשם מטען מיד. באר תו מעמד היה חייל מפאג"י, שנזדמן לשם, ופחד בגלל האש הכבדה שנתכה אותה שעה, לחזור למקומו, וחכה עד יעבור זעם. שלמה ראה על פניו של אותו חייל את אר תות המבוכה, נטל את מטען הכדורים והי ביאו בידיו עצמו לשכונת פאג"י. אף זכור המקרה, כשנתקבלו 15 מדי הצבא הראשון גים, והיה צורך לחלקם בין 200 איש לבר שי קרעים. שלמה פקד: "קודם כל הפרישו את החלק לחברינו מגיני העיר העתיקה, שהלכו בשבי".

הוא נהרג כגבור. סגן תבערה פגע בבית שכנתו ומיד בקעו ממנו להבות וצווחות. שלמה קפץ לתוך הבית הבוהר — להחיש צורה ומגו שני ריסק אותו ואת הפצועה. לנצח יגון שמו בלב החברים.

הבד

יפה תואר, הדור בלבשו, אמיד ומסור בכל גימי נפשו לרעיון המלחמה ולאיינטר-סיים של ירושלים הנצורה — כזה היה שלמה, אהוב השכונה כרם אברהם. שמו נהפך לאגדה בשכונה תודות לאומץ לבו. בעת ההפגזה האיומה ביותר היה מהלך ל"עמדות המרוחקות הנתונות בקו האש. לכי ששאלוהו: "למה אתה מסכן נפשך בצורה כזו?" היה משיב: "יודע אני, מה רב הע"ד שמקבלים האנשים בראותם אותי בתור כם, על אף ההפגזה הכבדה". ואכן אהבוהו והעריצוהו. הוא הופיע הראשון בשכונה בלבוש חאקי, שממנו לא נפרד עוד, הוא ההדור והמצוחצת. אם כפו עלינו מלחמה — הרי עלינו לנהלה במלא המרץ והרצי"נות. עלינו ליהפך חיילים לכל דבר. אני כבר התחלתי בזה. החאקי יהיה לבושי מע"תה". והוא נהפך לחייל — למוסת.

הוא נהרג כגבור. סגן תבערה פגע בבית שכנתו ומיד בקעו ממנו להבות וצווחות. שלמה קפץ לתוך הבית הבוהר — להחיש צורה ומגו שני ריסק אותו ואת הפצועה. לנצח יגון שמו בלב החברים.

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

Handwritten notes in Hebrew, likely a ledger or account book. The text is written in a cursive style. At the top, there are some numbers and words that appear to be "מספר" (number) and "שם" (name). The entries include:

- מספר 8,6,48
- מספר 6,6,48
- מספר 8,6,48
- מספר 470
- מספר 471
- מספר 472
- מספר 473
- מספר 474
- מספר 475
- מספר 476
- מספר 477
- מספר 478
- מספר 479
- מספר 480
- מספר 481
- מספר 482
- מספר 483
- מספר 484
- מספר 485
- מספר 486
- מספר 487
- מספר 488
- מספר 489
- מספר 490

Handwritten notes in Hebrew, continuing the ledger or account book. The text is written in a cursive style. At the top, there are some numbers and words that appear to be "מספר" (number) and "שם" (name). The entries include:

- מספר 460
- מספר 461
- מספר 462
- מספר 463
- מספר 464
- מספר 465

Handwritten notes in Hebrew, continuing the ledger or account book. The text is written in a cursive style. At the top, there are some numbers and words that appear to be "מספר" (number) and "שם" (name). The entries include:

- מספר 460
- מספר 461
- מספר 462
- מספר 463
- מספר 464
- מספר 465

Handwritten notes on a form, likely a receipt or invoice. The text is written in a cursive style. At the top, there are some numbers and words that appear to be "מספר" (number) and "שם" (name). The entries include:

- מספר 349-6
- מספר 8,6,48
- מספר 6,6,48
- מספר 8,6,48
- מספר 470
- מספר 471
- מספר 472
- מספר 473
- מספר 474
- מספר 475
- מספר 476
- מספר 477
- מספר 478
- מספר 479
- מספר 480
- מספר 481
- מספר 482
- מספר 483
- מספר 484
- מספר 485
- מספר 486
- מספר 487
- מספר 488
- מספר 489
- מספר 490

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא)

חברה קדישא

קהלת ירושלים

הזמנת קבורה

ז/374

שם הנפטר (וכי-אל נקבה)

שלמה קדיש

בן ביר לבי רח

הגיל המקצוע סומך מלך ימין/א/ה העדה הנתינות

נולד ביום בעיר מדינה

גר ב במשך שנים-עלה לאיי ב

מקום הפטירה ביום סיבת המות

רשיון הקבורה מיום 10.6.48 מסי 1018 עיי

משפחת הנפטר בארץ:

בחז"ל:

דירת הנפטר

הלוייה ביום ה. ג. סוף תשל' בשעה 1 סוף בק"ה

מספידים

(מחיר הקרקע ייקבע ע"י הועד בהתאם למצב המשפחה).

נ

סכום	ת ש ל ו מ י מ
	תכריכים
	שרות
	העברה מ
	משמר
	אוטובוס
	שונות
	ס"ה

נתקבל לפי א/סך לאיי

האריך ה. ג. סוף תשל' 10.6.48

חתימת המזמין

נקבע לו קבר בחלקה שורה מס'

חתימת הסקיד

חברה קדישא

קהלת ירושלים

הזמנת קבורה

ז/361

שם הנפטר (וכי-אל נקבה)

רחל רבינוב ימין

בן ביר יוסף

הגיל המקצוע 34

העדה נשבעת הנתינות ו"ה

נולד ביום בעיר מדינה

גר ב במשך שנים-עלה לאיי ב 1920

מקום הפטירה ירושלים לבניה 36 ביום ה. ג. סוף תשל' סיבת המות שאגז בג"פ

רשיון הקבורה מיום 10.6.48 מסי 1007 עיי

משפחת הנפטר בארץ: העלה ימין רבינוב ימין (מסקד רחל) בג"פ לזונה (10) ברה רחל (4). ימין רבינוב ימין ימין בג"פ רחל רבינוב ימין

בחז"ל:

דירת הנפטר ירושלים לבניה 36 ברה-מסקד

הלוייה ביום ה. ג. סוף תשל' בשעה 1 סוף בק"ה

מספידים

(מחיר הקרקע ייקבע ע"י הועד בהתאם למצב המשפחה).

אשר נא במסקד יום ה' ה' באייר 3699

1. תמונה 35

א"ר

סכום	ת ש ל ו מ י מ
	תכריכים
	שרות
	העברה מ
	משמר
	אוטובוס
	שונות
	ס"ה

נתקבל לפי א/סך לאיי

האריך ה. ג. סוף תשל' 10.6.48

חתימת המזמין

נקבע לו קבר בחלקה שורה מס'

חתימת הסקיד

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

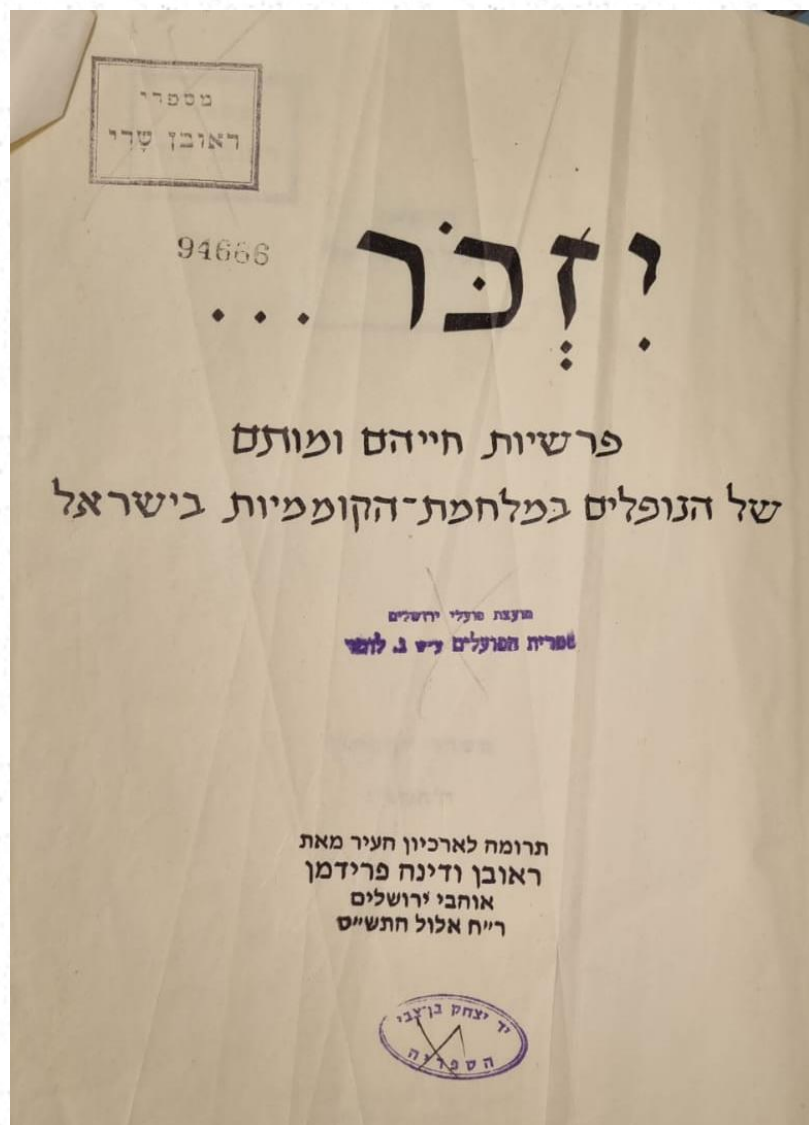
קפלן שלמה

בן צבי־דוב ואהובה. נולד בה' בסיון תרע"ט (3.6.1919) בעיר ארן שבליטא, ובשנת 1933 עלה לארץ. מיד החל בחיי עבודה ולימוד. ביום היה משתכר כדי להשתתף בשיעורי־הערב שליד הטכניון. בעמל רב רכש לו השכלה תיכונית. חבר ה"הגנה" מנעוריו. בשנת 1941 עבר לירושלים. הקים משפחה וחי חיים שקטים ואף שלח ידו במסחר. את זמנו הפנוי וכל מרצו הקדיש ל"הגנה" — זמ־מה גם ל"מכבי־אש" —

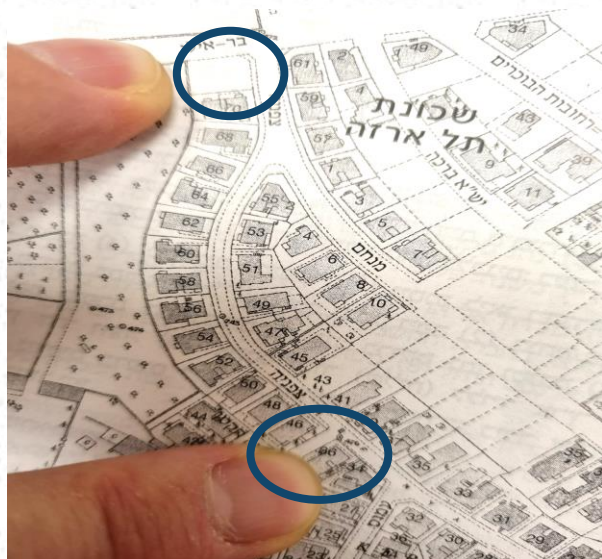
והיה מדריך מעולה. עם פרוץ המאורעות התגייס מיד, על אף אסונו (מות אשתו), ושימש סגן מפקד פלוגה בירושלים הנצורה (אחרי מותו הוענקה לו דרגת מפקד־פלוגה). היה שותף לגבורת שכונת כרם־אברהם בזמן היותה נתונה בלי הרף להפגזות האויב. היה בין אלה שבזו לסכנות ורגיל היה לקבל על עצמו (שלא להטיל פקודה כזאת על זולתו) כל שליחות קשה לעמדות מרוחקות. ידע לעודד את פקודיו ולרומם את רוחם בהתנהגות למופת. העביר תחמושת לשכונת פאג"י המנותקת, כשהודיעו לו שאזלו שם הכדורים. דאג כאב לפקודיו וחילק להם צרכי אוכל והלבשה, אשר הצליח להשיג בעזרת קשריו המרובים, בהעדיפו תמיד את הנצרך ביותר ואת הקרוב לו פחות.

ב־3.5.1948 פגע פגז־תבערה בבית שכנו. הוא קפץ לתוך הבית הבוזר להחיש עזרה ופגז שני ריסק אותו ואת האשה הפצועה שאמר להצילה. היה קבור בשייך־באדר א' וב־10.9.1950 הועבר להר־הרצל בירושלים. השאיר אחריו ילדה קטנה שהוא היה מחנכה היחיד.

”כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד” (ירמיהו לא)

ציפורה ינאי ושלמה קפלן

מפה מתוך ספרו של יהושע בן אריה, "ירושלים היהודית החדשה בתקופת המנדט", כרך שלישי ע'1553, מפה 82. 1939

Tzipora Yanai, daughter of Yosef		צפורה ינאי בת יוסף	
Birth Country:	Russia	Relationship (Hebrew):	אשתו
Birth Country (Hebrew):	רוסיה	Address (Hebrew):	36 צפניה
Relationship (Hebrew):	אשתו	Neighborhood (Hebrew):	כרם אברהם
Address (Hebrew):	36 צפניה		
Neighborhood (Hebrew):	כרם אברהם		
Shlomo Kaplan		שלמה קפלן	
Birth Country (Hebrew):	ליטא	Relationship (Hebrew):	ראש המשפחה
Relationship (Hebrew):	ראש המשפחה	Address (Hebrew):	72 צפניה
Address (Hebrew):	72 צפניה	Neighborhood (Hebrew):	כרם אברהם
Neighborhood (Hebrew):	כרם אברהם	Locality:	Jerusalem
Locality:	Jerusalem		

ביתה של ציפורה היה ברחוב צפניה 36
ביתו של שלמה היה ברחוב צפניה 72
מתוך אתר IGRA

ציפורה ושלמה קפלן נפלו באותו מקום, בבית שהופגז ע"י הירדנים בשכונת כרם אברהם בירושלים .
ב' בסיון תש"ח (9.6.1948) .
יש יסוד להניח כי נפל בעת שרץ להציל אותה, כשביתה נפגע מפגז.
פגז נוסף שפגע במקום הביא למות השניים.

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

אזכרה שנה לאחר נפילתה

עלייה לקבר ש. קפלן וצפורה (פירי)

"ביום השנה הראשון למותם של שלמה קפלן וצפורה (פירי) ינאי, לבית ברויאר, מתאספים הידידים והחברים היום בשעה 4:30 אחה"צ, ליד מוזיאון בצלאל, לעלייה אל קברם"

עלייה לקבר ש. קפלן וצפורה (פירי)

ביום השנה הראשון למותם של שלמה קפלן וצפורה (פירי) ינאי, לבית ברויאר, מתאספים הידידים והחברים היום בשעה 4.30 אחה"צ, ליד מוזיאון בצלאל, לעלייה אל קברם.

מאי 1949, עיתון "על המשמר"

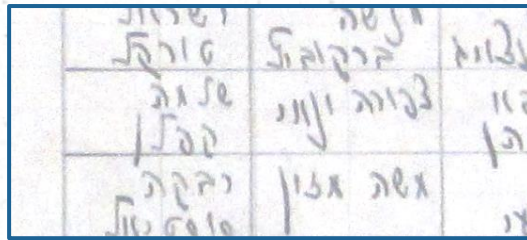
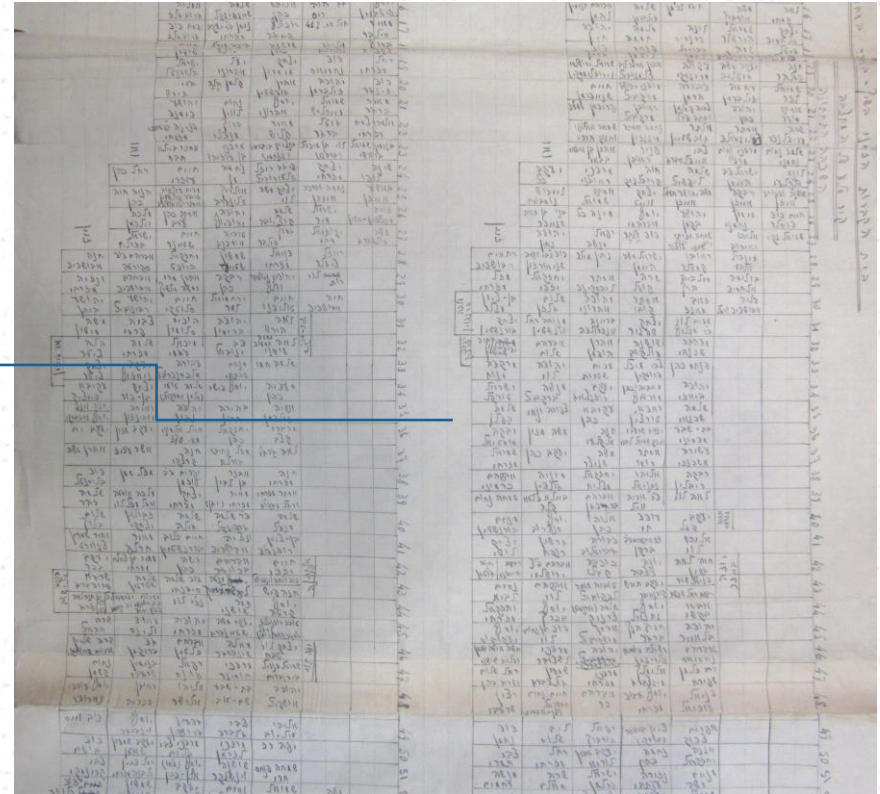
עלייה משותפת לקברם של ציפורה ינאי ושלמה קפלן שנה לאחר נפילתם, היו קבורים זה לצד זה, בשייח באדר א'

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

ציפורה ינאי ושלמה קפלן

קטע ממפת שי"ח' באדר א'.
במפה רואים כי שלמה קפלן ז"ל נקבר לצד צפורה ינאי ז"ל

מאי 1949 עיתון "הארץ"

ארכיון עיריית ירושלים. עזבונו של מנהל "נצח".

"כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד" (ירמיהו לא')

גיורא ינאי ראשון משמאל ולצידו נחומה לבית קפלן, מפגש משותף יוני 2023